

Sağlıklı Kişilerde Helikobakter Pylori Sıklığı

PREVALANCE OF HELICOBACTER PYLORI ANTIBODY IN THE HEALTHY PERSONS

Vedat GÖRAL*, Wilhelm DOPPL**, Hans-Ulrich KLOR**, Mehmet TUNCA Y**, Fikri CANORUÇ*, Şehmus AKIN*, Cihat ŞANLI***, Yaşar BİLGİN**

* D.Ü. Tıp Fakültesi Gastroenteroloji Bilim Dalı, DİYARBAKIR

** Giessen Tıp Fak. Gastroenteroloji Bilim Dalı, ALMANYA

*** D.Ü. Tıp Fakültesi 6. sınıf öğrencisi, DİYARBAKIR

ÖZET

Çalışmamızda, toplumumuzdaki sağlıklı bireylerde Helikobakter Pylori antikorunu sıklığını araştırdık. Çalışmaya, 0-30 yaş grubunda bulunan 509 kişi alındı. Kontrol grubu olarak, Türkiye'nin çeşitli yörelerinden Almanya'ya giden ve orada yaşayan 0-30 yaş arası sağlıklı 304 kişi alındı. Helikobakter Pylori'ye karşı oluymuş IgG-HP antikorları Syn-Elisa H. Pylori (Fa. Elias Freiburg) ve Transferable Solid faz tekniği (Pins) ile ölçüldü. Cut off değeri, 10 IU/ml kil (spesifitesi %81.8, sensitivitesi %84.3). Çalışma grubunda, antikor sıklığı 0-5 yaş arası %28.4, 6-10 yaş arası %44, 11-15 yaş arası %69.4, 16-20 yaş arası %67.9, 21-30 yaş arası %71.1 olarak saptandı. Kontrol grubunda ise, sırasıyla, %12.9, %37.5, %50, %66.6 ve %64.3 olarak saptandı.

Bu sonuçlara göre, toplumumuzda sağlıklı kişilerde yüksek oranda Helikobakter Pylori antikorunu sıklığı mevcuttur. Bu oran, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızdan daha fazladır ($P<0.01$). Bu yüksek antikor oranının, çeşitli sosyoekonomik ve çevresel bazı nedenlere bağlı olabileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Helikobakter pylori antikorunu, Sağlıklı kişiler

T Klin Gastroenterohepatoloji 1995,6:26-28

Helikobakter pylori; gram (-), spiral şeklinde, birdan fazla kamçılı, motil, gastrik mukozaya sıkıca bağlanan ve en çok antrumda yerleşen bir bakteridir. Oral yolla bulaşım olmakta, sosyoekonomik düzeyi düşük toplumlarda yüksek oranda görülmektedir. Dünyada değişik toplumlarda, değişik oranlarda HP enfeksiyonu

Geliş Tarihi: 28.11.1994

Yazışma Adresi: Vedat GÖRAL
D.Ü.Tıp Fakültesi
Gastroenteroloji Bilim Dalı
DİYARBAKIR

SUMMARY

We investigated the prevalence of antibody to Helicobacter Pylori in Turkey. 509 healthy persons were taken to this study at 0-30 age groups. The same age groups of 304 Turk who were living or born in Germany were taken as control groups. The seroprevalence of IgG antibodies to Helicobacter Pylori was studied using an enzyme-linked immunosorbent assay (Syn-Elisa H. Pylori. Fa. Elias Freiburg) and transferable solid phase technique (Pins). Cut-off value was 10IU/L. The sensitivity and specificity were 81.8%, 84.3%, respectively. The presence of IgG antibodies against H. Pylori was observed at 28.4% of 0-5 age groups, at 44% of 6-10 age groups at 69.4% of 11-15 age groups, at 67.9% of 16-20 age groups, at 71.7% of 21-30 age groups. The seroprevalences of H. Pylori were 12.9%, 37.5%, 50%, 66.6% and 64.3% respectively at the control groups.

According to this results, Turkish peoples have high IgG antibodies to Helicobacter Pylori. This prevalence is higher than Turks who lives in Germany ($P<0.01$). We think that this high H. Pylori seroconversion rate may be related to different socioeconomic and environmental conditions.

Key Words: Helicobacter pylori antibody, Healthy peoples

T Klin J Gastroenterohepatol 1995, 6: 26-28

bulunmaktadır (1-7). Akut gastrit. Kronik antral gastrit, nonülser dispepsi (NÜD), peptik ülser ve mide Ca ile Helikobakter pylori arasında ilişkiyi araştırmak için son birkaç yılda, birçok çalışma yapılmıştır (8-11). Yapılan çalışmalarda, H. Pylori ile bu hastalıklar arasında yakın ilişki saptanmıştır.

Bu çalışmadaki amacımız, sağlıklı kişilerde H. Pylori serokonversiyon oranını bulmak, yaş, cins ve diğer parametrelerle ilişkisini ortaya koymaktır.

MATERYAL VE METOD

Çalışmamıza, 0-30 yaşları arasında olan, mide hastalığı bulunmayan sağlıklı 509 kişi alındı. Bunların

Tablo 1. Çalışma kapsamına alınan kişilerin yaş ve sayı durumları.

0.6-5	yaş arası	78 kişi
6-10	yaş arası	81 kişi
11-15	yaş arası	100 kişi
16-20	yaş arası	84 kişi
21-30	yaş arası	166 kişi
Toplam		509 kişi

Tablo 2. Çalışma grubumuzda ve kontrol grubunda elde edilen sonuçlar.

		Antikor Çalışma Grubu	Sıklığı (%) Kontrol Grubu
0.6-5	Yaş arası	28.4	12.9
6-10	Yaş arası	44.0	37.5
11-15	Yaş arası	69.4	50.0
16-20	Yaş arası	67.9	66.6
20-30	Yaş arası	71.7	64.3

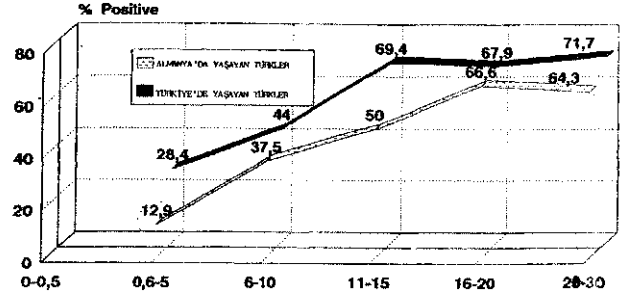
217'si bayan, 292'si erkek olup, ortalama yaş 17.9 (0-30) idi. Kontrol grubu olarak, Türkiye'den Almanya'ya giden veya Almanya'da doğup büyüyen 0-30 yaş arası 304 kişi alındı. Bunların, 128'i bayan, 176'sı erkek, ortalama yaş 18.4 (0-30 yaş) idi. Çalışma kapsamına alınan kişilerin yaş ve durumları, Tablo 1'de gösterildi. Serumlarında IgG anti-HP oranı, Almanya'da Giessen Tıp Fakültesi Gastroenteroloji laboratuvarında, ELISA yöntemi ile araştırıldı. Çalışmada, Syn-Elisa H. Pylori (Fa. Elias, Freiburg) ve Transferable Solid Faz Tekniği (Pins) kullanıldı. Cut off değeri 10 IU/L idi.

SONUÇLAR

Çalışma grubumuzda ve kontrol grubumuzda elde ettiğimiz sonuçlar Tablo 2 ve 3'de gösterildi. Çalışma grubunda 0-5 yaş grubunda %28.4 (kontrol grubunda %12.9), 6-10 yaş grubunda %44 (kontrol grubunda %37.5), 11-15 yaş grubunda %69.4 (kontrol grubunda %50), 16-20 yaş grubunda %67.9 (kontrol grubunda %66.6), 21-30 yaş grubunda %71.7 (kontrol grubunda %64.3) oranında IgG anti-HP antikor saptandı. Kontrol grubundaki 0-5 yaş arası grup, Almanya'da doğup büyüyenler olup, bu grupta en düşük oran (%12.9) bulundu.

Çalışmamızda, H. Pylori enfeksiyonu ile cinsiyet, sigara içimi arasında ilişki saptanmazken, yaş ve sosyoekonomik durum ile ilişki saptandı. Yaş ilerledikçe H. Pylori serokonversiyonu artmakta idi ve düşük sosyoekonomik bölge bireylerinde, aynı yaş grubunda, normal sosyoekonomik bölge bireylerine oranla yüksek H. Pylori serokonversiyonu saptandı. Aynı yaş grubunda, so-

Tablo 3. Çalışmamızda elde ettiğimiz sonuçları gösteren grafik.

syoekonomik düzeyle ilgili olarak Türkiye'de yüksek HP serokonversiyon değeri bulunurken, Almanya'daki Türkler'de daha düşük HP serokonversiyonu bulundu.

TARTIŞMA

Helikobakter pylori, bugüne kadar çalışılmış tüm insan popülasyonlarında bulunmuştur. Sıklığı; yaşla, sosyoekonomik koşullarla ilgili olup, çeşitli ülkelerde değişik oranlarda bulunmuştur (1-6). Gelişmiş ülkelerde az sıklıkta bulunurken gelişmemiş ülkelerde daha yüksek oranda HP enfeksiyonuna rastlanmaktadır. Avusturya, Fransa, Kanada, İngiltere, Yeni Zellanda da 20 yaşın üzerindeki bireylerde %20-40 oranında HP serokonversiyonu mevcut iken (1-3), Hindistan, Şili, S. Arabistan, Vietnam ve Cezayir'de, 20 yaşın üzerindeki bireylerde %75-90 oranında HP serokonversiyonundan bahsedilmektedir (4-6). Ülkemizde yapılan bir çalışmada ise (7), %81 oranında HP serokonversiyonu bulunmuştur.

Enfeksiyonun, yapılan epidemiyolojik çalışmalar sonucu, fekal-oral yolla bulaştığı saptanmıştır. Hepatit A virusu sıklığı ile aynı oranda H. Pylori enfeksiyonu sıklığı saptanması, bu teoriyi desteklemektedir. Sanitasyon problemi bulunan toplumlarda ve düşük sosyoekonomik toplumlarda yüksek bulunması bu enfeksiyonun sıklığının, toplumun hijyen şartları ile korelasyon gösterdiğini göstermektedir. Alt yapı sorunlarını çözmüş, iyi hijyen şartlarına ve iyi sosyoekonomik düzeye sahip toplumlarda ise, düşük oranda HP enfeksiyonuna rastlanmaktadır.

Çalışmamızda; bölgemizde yüksek oranda HP serokonversiyonu saptanmış olup, bu oran Almanya'da yaşayanlardan daha yüksek oranda bulunmuştur. Kontrol grubundaki 0-5 yaş grubundaki %12.9 oran, Almanya'da doğup büyüyenler grubuna ait olup, bu oran Avrupa düzeyi ile paralellik göstermektedir. 6 yaş ve yukarı, Türkiye'den giden ve orada yaşamaya devam eden kişiler olup, yüksek düzeyde HP serokonversiyonu saptanmıştır. Bu oran, Avrupa ülkelerinde yaşayanlardan biraz daha yüksek bulunmuştur. Bu da, aile içi bulaşma veya sosyoekonomik koşulların iyi olmaması ile açıklanabilir.

HP enfeksiyonu ile mide hastalıkları arasında yakın ilişki bilinmektedir. Bu ilişkinin varlığı, bu hastalıkların tedavisinde, H. pylori eradikasyonunu gündeme getirmiştir. Örneğin, H. Pylori eradikasyonu yapılmayanlarda peptik ülser nüksü %83 iken, H. Pylori eradikasyonu yapılanlarda peptik ülser nüksü %7'dir. Bu nedenle, H. Pylori ile mide hastalıkları ve nüksleri arasında yakın ilişki vardır. H. Pylori enfeksiyonuna sahip kişilerde mide kanseri görülme riski, H. Pylori enfeksiyonu olmayanlara göre 6 kat daha fazladır. H. Pylori enfeksiyonu bulunan kişilerde, 15-20'yiil sonra, mide kanseri görülme riski artmaktadır (12). Bu nedenle, H. Pylori enfeksiyonu, organizma için son derece önemli bir hastalıktır.

Sonuç olarak, ülkemizde yüksek oranda H. Pylori serokonversiyonu bulunmaktadır. Bu oran, Almanya'da yaşayan Türklere daha fazladır. Bu durum, sosyoekonomik şartların bozuk oluşu ve hijyenik koşulların iyi olmaması ile açıklanabilir. Bakterinin kontaminasyonu için koruyucu önlemlerin alınması ve H. Pylori enfeksiyonunun, tedavi ile eradike edilmesi gerekmektedir. Aşı ile ilgili çalışmaların hızlandırılması ve toplumun aşılmasının (düşük sosyoekonomik bölgelerin) gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Malaty HM, Graham DY, Klein PD, Evans DG, Adam E. Transmission of Helicobacter Pylori Infection. *Scands J Gastro Enterol* 1991; 26:927-32.
2. Cornelius P Dooley, Hartley Cohen, et al. Prevalance of Helicobacter pylori infection and histologic gastritis in asymptomatic persons. *The New Eng J of Med* 1989:1562-66.
3. Veldhuyzen-Van-Zanten-SJ, Pollak PT, Best LM, Bezanson GS, Marrie T. Increasing prevalance of Helicobacter pylori infection with age; continuous risk of infection in adults rather than cohort effect. *J Infect Dis* 1994;169(2):434-7.
4. Graham DY, Adam E, Reddy GT, Agarwal R, Evans DJ, Malaty HM, Evans DG. Seroepidemiology of Helicobacter Pylori infection in India. Comparison of developing and developed countries. *Dig Dis and Sciences* 1991; 36(8):1084-89.
5. Hopkins RJ, Vial PA, Ferreccio C, Owalla J, Prado P, Sotomayor V. Seroprevalance of Helicobacter Pylori in Chile: vegetables may serve as one route of transmission. *J Infect Dis* 1993; 168(1):222-26.
6. Al-Moagel MA, Evans DG, Abdulkhani ME, Adam E, Evas DJ, Malaty HM. Prevalance of H. Pylori infection in Saudia Arabia, and comparison of those with and without upper gastrointestinal symptoms. *Aj G* 1990; 85(8):944-8.
7. Özden A, Dumlu S, Dönderici Ö, ve ark. Helicobacter Pylori enfeksiyonunun ülkemizde seroepidemiolojisi. *Gastroenteroloji* 1992; 3(4):664-8.
8. David Y, Grahom. Campylobacter pyloru and peptic ulcer disease. *Gastroenterology* 1989; 96:615-25.
9. Tytgat GN, Noach LA, Rauws EA. Helicobacter pylori infection and duodenal ulcer disease. In: *Helicobacter pylori infection. Gastroenterology clinics of North America* 1993; 22(1):127-39.
10. Thomsen LL, Gavin JB, Tasman-Jones Pylori to the human gastric mucosa in chronic gastritis of the antrum. *GUT* 1990; 31:1230-36.
11. Göral V, Turhanoğlu M, Değertekin H, et al. The prevalance of Helicobacter pylori in upper gastrointestinal diseases *JIMA* 1992; 24:53-7.
12. Guarner J, Mortar A, Parsonnet J, Halperin D. The association of Helicobacter Pylori with gastric cancer and preneoplastic gastric lesions in Chiapas, Mexico *Cancer* 1993; 71(2):297-301.